

Sygn. akt VIII U 24/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia Grażyna Łazowska	

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2022 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy J. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania J. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 7 grudnia 2021 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z ten sposób, że przyznane ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej poczynając od 1 listopada 2021r.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 24/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 grudnia 2021r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. Ś. prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek na podstawie art.50a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż ubezpieczony udowodnił do dnia 31 października 2021r. jedynie 23 lata, 6 miesięcy i 26 dni pracy górniczej, zamiast wymaganych 25 lat, w tym 19 lat, 4 miesiące i 23 dni pracy górniczej wymienionej w art.50c ust.1 ustawy emerytalnej.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony zakwestionował wyliczony przez organ rentowy staż pracy górniczej podnosząc, że organ rentowy błędnie nie uwzględnił mu do takiej pracy okresu służby wojskowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w skarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. Ś. urodził się (...)

W dniu 30 listopada 2021r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek i w rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony był zatrudniony:

- od 1 sierpnia 1985r. do 6 sierpnia 2010r. w KWK (...), (...) SA KWK (...), KWK (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. i (...) SA Oddział (...) na stanowiskach młodszego górnika pod ziemią, robotnika transportowego pod ziemią, górnika pod ziemią, w tym w okresie od 23 kwietnia 1987r. do 20 marca 1989r. odbywał służbę wojskową i powrócił do pracy 10 kwietnia 1989r.,

- od 1 lutego 2019r. do 19 lutego 2019r. w (...) SERWIS Sp. z o.o.
w P. jako pracownik transportu pod ziemią,

- od 18 października 2019r. w (...) Sp. z o.o. w R. na stanowisku górnika pod ziemią.

W piśmie procesowym z 23 lutego 2022r. organ rentowy wskazał, że przy uwzględnieniu służby wojskowej od 23 kwietnia 1987r. do 20 marca 1989r. ubezpieczony spełniłby warunki uzyskania emerytury górniczej z art.50a ustawy emerytalnej, to jest udowodniłby na dzień złożenia wniosku: 25 lat, 5 miesięcy i 24 dni pracy górniczej, w tym 19 lat, 4 miesiące i 23 dni pracy górniczej określonej w art.50c ust.1 ustawy emerytalnej.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. Ś. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury górniczej ze względu na wiek na podstawie art.50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2021r., poz.291), a konkretnie czy ubezpieczony legitymuje się wymaganym 25-letnim okresem pracy górniczej i równorzędnej do pracy górniczej. Organ rentowy zaliczył bowiem ubezpieczonemu jedynie 23 lata, 6 miesięcy i 26 dni takiej pracy, natomiast ubezpieczony domagał się uwzględnienia do takiej pracy również okresu odbywania służby wojskowej od 23 kwietnia 1987r. do 20 marca 1989r.

Zgodnie z art.50a ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 tegoż przepisu, wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

W ocenie Sądu okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej od 23 kwietnia 1987r. do 20 marca 1989r. podlega zaliczeniu do stażu pracy górniczej warunkującego prawo do emerytury górniczej z powołanego powyżej przepisu ustawy emerytalnej. Sąd podziela w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z 21 stycznia 2021r. III USK 25/21 oraz we wcześniejszych orzeczeniach, a to wyroku z 3 sierpnia 2016r. I UK 283/15, z 30 stycznia 2018r. I UK 513/16 i z 18 kwietnia 2018r. III UK 57/17, w których przesądzone, że czas odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania kolejno art.108 ust.1, art.120 ust.1, art.125 ust.1 i ponownie art.120 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej zalicza się - przy spełnieniu określonych w tejże ustawie warunków - do stażu pracy górniczej uprawniającej do emerytury górniczej z mocy art.50a ustawy emerytalnej.

W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że decydujące w powyższym zakresie mają obowiązujące w okresie odbywania przez skarżącego czynnej służby wojskowej przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967r.: art. 108 ust. 1 oraz następnie art.120 ust., art.125 ust.1 i ponownie art.120 ust.1 tej ustawy, które stanowiły, że pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Treść powołanych przepisów wskazywała, że okres służby wojskowej traktuje się tak samo jak wykonywanie w tym czasie pracy przez pracownika. Jeżeli więc pracownik wrócił do zakładu pracy, jego zatrudnienie przed służbą wojskową, okres służby wojskowej i okres pracy po służbie wojskowej traktowano tak, jakby to był nieprzerwany okres zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy.

W omawianych wyrokach Sąd Najwyższy nawiązywał do orzecznictwa dotyczącego zaliczenia służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach. Mając na uwadze

też ugruntowaną linię orzeczniczą Sądu Najwyższego, stwierdził, że czas odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania kolejno art. 108 ust. 1, art.120 ust.1, art.125 ust.1 i ponownie art.120 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r.

o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej zalicza się - przy spełnieniu warunków określonych w tejże ustawie - do stażu pracy górniczej uprawniającej do emerytury górniczej z mocy art.50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jak wskazał Sąd Najwyższy, do takiej konkluzji skłania językowa wykładnia powołanych przepisów art. 108 ust. 1 (art.120 ust.1, art.125 ust.1 i ponownie art.120 ust.1) ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej jako *lex specialis*, wzmocniona dodatkowo wykładnią systemową oraz funkcjonalną (art.85 ust.1 oraz art.2 i art.32 ust.1 i 2 Konstytucji RP, z których wynika zakaz ustanawiania takich regulacji ustawowych lub dokonywania takiej wykładni przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które dopuszczałyby jakiegokolwiek pokrzywdzenie obywatela z powodu wykonywania publicznego obowiązku obrony Ojczyzny).

Przenosząc powyższy na grunt rozpoznania niniejszej sprawy należy stwierdzić,

że skoro ubezpieczony po zakończeniu służby wojskowej powrócił do pracy w ciągu 30 dni, bo podjął pracę 10 kwietnia 1989r. a służbę wojskową zakończył 20 marca 1989r., to okres

tej służby należy wliczyć do pracy górniczej na prawo do emerytury górniczej ze względu

na wiek. W konsekwencji ubezpieczony legitymuje się wymaganim 25 - letnim okresem pracy górniczej i równorzędnej do pracy górniczej, co potwierdził organ rentowy w piśmie procesowym z 23 lutego 2022r. A skoro spełnia również pozostałe konieczne warunki prawa do emerytury górniczej z art.50a ust.2, bo ukończył wiek 50 lat, legitymuje się okresem pracy górniczej z art.50c ust.1 ustawy emerytalnej w wymiarze co najmniej 15 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, co było niekwestionowane w sprawie, to przysługuje mu prawo do dochodzonego świadczenia z mocy art.50a ust.2 cytowanej ustawy.

W konsekwencji powyższego Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 listopada 2021r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku (zgodnie z art.129 ust.1 ustawy emerytalnej).

(-) Sędzia Grażyna Łazowska